

Knjiga Nenada Stevovića „Marino Borbikoni i Crna Gora” predstavljena na Cetinju

Knjiga o životu i djelu profesora Marina Borbikonija, državnika i intelektualca iz Republike San Marino, borca za nezavisnost Crne Gore u periodu između dva svjetska rata, predstavljena je na Cetinju u sali Ministarstva kulture i medija.

Deseta knjiga publiciste i istraživača Nenada Stevovića „Marino Borbikoni i Crna Gora”, objavljena je dvojezično na crnogorskom i italijanskom jeziku, u prevodu dr Olivere Popović.

Draž ove knjige je, prema mišljenju diplomate i publiciste Dejana Vukovića, u tome što otkriva jednu divnu ličnost, Marina Borbikonija, donekle zaboravljenog ili čak nepoznatog široj crnogorskoj javnosti, a koji se, kako ističe, s naročitim žarom, strastveno zalagao za obnovu nezavisnosti Crne Gore, u turbnim vremenima nakon Prvog svjetskog rata.

Ovim vrijednim štivom Stevović čitaoca uvodi u magični svijet istinskih prijatelja Crne Gore, brilijantnih intelektualaca Evrope i Sjeverne Amerike na međunarodnom planu s početka XX vijeka, koji su se divili jednom arhaičnom svijetu i veličanstvenim pobjedama Crnogoraca, opjevanom junaštvu, nadasve čojstvu, našem vjekovnom bitisanju na oštrici mača, drevnoj državotvornosti i nezavisnosti Crne Gore i sve to, s pravom, uzdiže Crnu Goru u očima čitavog čovječanstva – kazao je Vuković.

Svojim izuzetno predanim istraživačkim nervom Stevović nam, kako ističe profesor na Univerzitetu Crne Gore i publicista dr Srđa Martinović, donosi čitavu galeriju zaboravljenih likova Crnogoraca ali i uglednih stranaca koji su na različitim krajevima svijeta energično i sa puno emocija palili i nosili luču nezavisne Crne Gore.

Proučavanjem i sakupljanjem istrgnutih stranica iz knjige nepresušnog patriotskog zanosa, autor ignorantski, sa potpunim pravom, odbija da se bavi poznatim likovima, već hrabro i minuciozno traga za potpuno sakrivenim istinama. Autor se upušta u susret sa maglama, samouvjereno ide u nepoznato, svjestan da je baš u tom susretu istinska vrijednost pravog otkrića. Heuristička osnova njegovih djela je široka, jer prikuplja građu i materijal iz različitih izvora, najčešće iz stranih fondova, ali prvorazredno iz privatnih arhiva što daje posebnu draž i naučnoj ali i široj čitalačkoj javnosti – istakao je Martinović.

Prema riječima istraživača i publiciste Gordana Stojovića, Stevovićev istraživački rad nije institucionalno prihvaćen na pravi način.

Ako imamo na umu da je razvoj institucija u iseljeništvu posebno važan za opšti društveni razvoj jedne zemlje, onda je po mom sudu, Nenad Stevović najznačajnija naučno-istraživačka institucija koja se bavi dijasporom i iseljenicima, svim onim što su ostavili naši ljudi izvan Crne Gore, kao i strancima koji su se bavili Crnom Gorom, njihovim odnosom prema Crnoj Gori – kazao je Stojović.

Crna Gora, imajući u vidu njenu veličinu i u stanovništvu i u teritoriji, treba, kako je objasnio autor knjige Nenad Stevović, da bude ponosna na broj i ugled svojih međunarodnih prijatelja, posebno na ona prijateljstva koja su dokazana u najtežem periodu hiljadugodišnjeg trajanja Crne Gore, vremenu između dva svjetska rata, kada je, kako je istakao, na nedemokratski, necivilizovan, brutalan način izbrisana sa geopolitičke karte Evrope i svijeta i kada je na jedan monstruozan način sve činjeno da se satru, da se unište i nacionalni i državni identitetski atributi Crne Gore.

Zato je, smatram, veoma važno, da strance, prijatelje Crne Gore iz tog perioda, koji su zajedno sa istaknutim političkim emigrantima bili nada u vaskrsnuće jedne nove Crne Gore, vratimo u kolektivno sjećanje našeg naroda, ne samo zbog poštovanja prema njihovom životu i djelu i građenju dobrih odnosa s njihovim državama, već i zbog našeg sopstvenog preispitivanja i stalnog traženja odgovora na pitanje: Što mi Crnogorci radimo i što smo mi uradili za dobrobit, za opstanak i prosperitet naše domovine kad uporedimo s onim što su uradili oni koji ne žive ovdje – naglasio je Stevović.

Premijernom predavljanju Stevovićeve knjige prisustvovala je ambasadorica Italije u Crnoj Gori Andreine Marsele koja istakla važnost veza Italije i Crne Gore.

Odnos Italije i Crne Gore je odnos dva naroda, neizbrisiv i neraskidiv jer dolazi iz srca. Crna Gora u mračnom i teškom periodu svoje istorije, između dva svjetska rata, nije bila sama jer su brojni inostrani intelektualci bili uz nju, doprinoseći afirmaciji crnogorske priče i ideje o obnovi crnogorske nezavisnosti – istakla je Marsele.

Recenzenti knjige „Marino Borbikoni i Crna Gora” su dr Srđa Martinović i dr František Šistek sa Instituta za istoriju Češke akademije nauka, a izdavači su Crnogorski kulturni forum sa Cetinja i Udruženje Crnogoraca Srbije ‘Krstas’.

U okviru umjetničkog dijela programa nastupile su flautiskinja mr Žana Lekić i recitatorica Maša Borilović. Moderatorica večeri bila je Jana Krivokapić. Organizator promocije je JU Narodna biblioteka i čitaonica “Njegoš”.

RTV Cetinje, June 30, 2023

M Sekulić